

[Arne Melchior]

for det er da ganske klart, at to personer ikke kan aftale, at de vil begå en ulovlighed.

Arbejdsministeren siger, at jeg skal beherske mig. Ja men jeg tror ikke, jeg var ubehersket, hverken i ordvalg eller stemmeføring – men alt er jo relativt; det skal ses i forhold til netop bare lille mig – for jeg sagde tværtimod netop, at der er mange vanskeligheder i denne sag.

Endvidere påkaldte arbejdsministeren mit partis formand. Jeg har netop i går haft lejlighed til at genlæse et båndreferat af, hvad hr. Erhard Jakobsen sagde i TV-debatten ved valgkampens afslutning, hvor man siger, at han ikke sagde noget. På 6 minutter tog han stilling til 16 aktuelle politiske spørgsmål, og herunder sagde han ganske klart, at han og hans parti ønsker eksklusivaftalerne forbudt. Så jeg tror nok, der er ganske udmærket overensstemmelse, og det har intet at gøre med mere eller mindre kendskab eller tilhørsforhold til arbejderbevægelsen.

Vi vil altså gerne være beherskede, men det forudsætter, at arbejdsministeren og regeringen er imødekommende. Jeg rådede arbejdsministeren længe før Strasbourgdommen til i det mindste at fremsætte et lovforslag af den art, som vi har på bordet i dag. Men da han ikke var herre over sin hånd, undlod han og ventede, til han nu føler sig tvunget til det.

Må jeg forudsige, at den dag vil komme, hvor Strasbourgdomstolen også tager stilling til resten af problematikken. Jeg er ganske overbevist om, at en sådan sag vil blive rejst. Jeg er ikke i tvivl om, hvordan den vil falde ud, og så vil arbejdsministeren igen blive stået op på denne talerstol, hvis han er arbejdsminister til den tid, for at forsvare, at han nu er nødt til at gøre det.

Derfor foreslår vi, at arbejdsministeren er imødekommende, ikke at han skal kapitulere, men at han i det mindste skal være villig til at nedsætte en kommission eller et udvalg, der belyser alle de svære sammenhænge, som er netop i denne sag. Kunne vi ikke bevæge arbejdsministeren til at være en smule bevægelig, så skal vi andre nok beherske os?

Formanden:

Jeg skal oplyse, at vi er opmærksomme på højttalerproblemet.

Waldorff (VS):

Jeg ved ikke, hvor meget man skal lægge i en heftig justitsminister og en heftig arbejdsminister, som koncentrerer sig om at angribe de partier, som ikke vil have lavet indgreb over for eksklusivaftalerne. Men det hænger måske sammen med det, som arbejdsministeren sagde om, at han havde en fornemmelse af, at vi trods alt havde en temmelig fælles holdning til disse ting. Så kan jeg selvfølgelig godt se, det kan være nødvendigt, at man fyrer lidt ekstra op.

Jeg vil gerne sige noget om udtrykket »klassedomstol«. Hvordan viser det sig, om en domstol er en klassedomstol eller ej? Det viser sig, når domstolen tager stilling til de demokratiske rettigheder, som er klassespecifikke. Alle menneskerettigheder og demokratiske rettigheder er ikke ens, og de er ikke lige og almene. Ejendomsretten er f. eks. ikke en almen ret, det er borgerskabets demokratiske ret, som den er nedfældet i grundloven. Og tilsvarende forholder det sig med kollektive aftaler, kollektive overenskomster og fagforeninger: det er arbejderklassens demokratiske rettigheder.

Jeg vil hævde, at Menneskerettighedsdomstolen – jeg vil ikke sige generelt, men i denne her sag – viser sig som en klassedomstol, når den tager stilling til og underkender en demokratisk rettighed, som er arbejderklassens, som er nødvendig for arbejderklassen. Der er det berettiget at tale om en klassedomstol. Det er det ikke i en masse andre tilfælde, og når der blev nævnt Tyrkiet, Grækenland m. fl., må jeg dog sige, at selv en borgerlig klassedomstol gud være lovet kan have så god en demokratisk holdning, at den kan fordømme diktatoriske overgreb. Selv borgerlige kan altså vende sig imod sådan noget, så der er ikke nødvendigvis nogen modsigelse her.

Jeg mener, det er nødvendigt at tage stilling til de interesser, som er klassespecifikke, og det gør man jo i virkeligheden også i socialdemokratiet, men jeg mener ikke, det bør have den ene eller den anden form for konsekvenser for vores forhold til Menneskerettighedskonventionen. Jeg mener, at man skal benytte en sådan lejlighed til at sige, at den domstol og den konvention, vi har tilsluttet os, ikke må dømmes klassespecifikt, at vi fortsat tilslutter os konventionen, men ikke kan